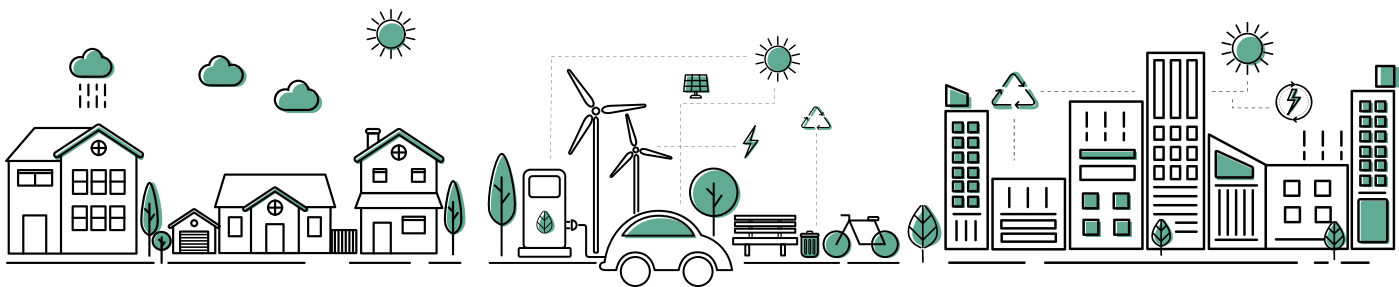

BUDAPEST EURÓPÁBAN

KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS ÖSSZEFOGLALÓ RIPORT

2021. DECEMBER 4-5, 2022 JANUÁR 8-9.

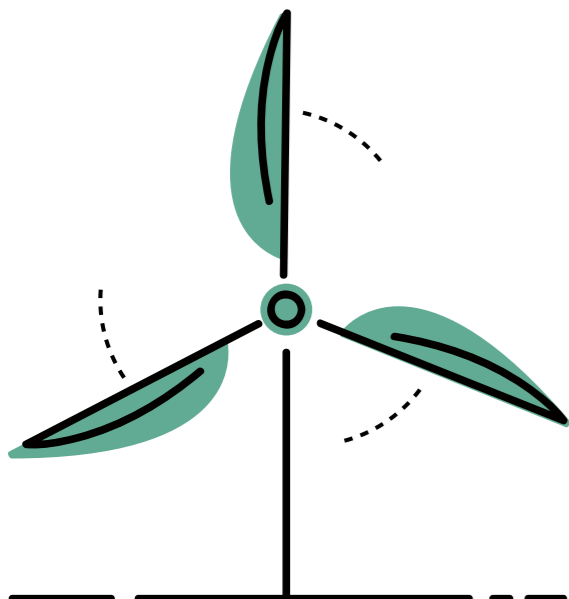
Köszönjük a közreműködést és a segítséget a gyűlés
facilitátorainak, szakértőinek és önkénteseinek.

SZERKESZTETTE:

Oross Dániel

KÖZREMŰKÖDÖTT:

Kerényi Szabina,
Kovács Szitkay Eszter,
Oross Dániel,
Várfi Melinda

I. Vezetői összefoglaló	1
II. A közösségi gyűlés	2
III. Konferencia Európa jövőjéről	3
IV. Előkészületek a gyűlésre	4
Csoportos adatszolgáltatás	5
Adatkezelés	6
A kiválasztás módszere	7
Ellentételezés	8
A közösségi gyűlés közreműködői	9
A közösségi gyűlés előkészítése, erőforrásai	10
Az online részvétel sajátosságai	11
V. A közösségi gyűlés szakaszai	12
A közösségi gyűlés első szakasza: ismeretszerzés (2021. December 4-5.)	13
A második szakasz: az ismeretek mélyítése és tanácskozás	14
Az első nap végére összegyűlt 13 javaslat	15
A harmadik szakasz: tanácskozás és döntéshozatal	16
Az elfogadott javaslatok	17
VI. Visszajelzések	18
Eredmények a számok tükrében	19
Eredmények a számokon túl	20

A Budapest Európában címmel a Fővárosi Önkormányzat által összehívott közösségi gyűlés az Európa jövőjéről szóló konferenciasorozat részeként arra a kérdésre keresett válaszokat, „Hogyan szeretnénk mi, budapestiek élni az Európai Unió adta lehetőségekkel és hogyan tudunk a közösség jövőjének aktív építőivé válni?” Az Európai Unió működését meghatározó tényezők és a közösség jövőjét érintő kulcskérdések megismerését segítő szakmai előadások segítségével ezt a kérdést vitatta meg 40 véletlenszerűen kiválasztott budapesti lakos 2021. december 4-5-én és 2022 január 8-9-én (két teljes hétvégén keresztül).

A Közösségi Gyűlésre tízezer-egyszáz véletlenszerűen kiválasztott budapesti lakos kapott meghívót november első hetében. A meghívóra válaszoló 314 főből választottunk ki - ismét véletlenszerűen - negyven főt úgy, hogy ők nemre, korcsoportra, végzettségre és Budapest kerületeire nézve leképezzék a főváros 18 év feletti lakosságát. A Közösségi Gyűlésen végül 32 fő vett részt.

A Közösségi Gyűlés első hétvégéje az ismeretszerzés és az eszmecsere jegyében zajlott: a részt-

vevők összesen nyolc előadást és egy panelbeszélgetést hallgattak meg. Az előadások célja az Európai Unió működési elveinek (főbb uniós intézmények és hatásköreik, az Európai Unió fejlesztéspolitikája, szubszidiaritás) tisztázásán túl az Európa jövőjéről szóló konferencia által tárgyalt témakörök (éghajlatváltozás és környezetvédelem, egészségügy, erősebb gazdaság, társadalmi igazságosság és foglalkoztatás az EU a világban, értékek és jogok, jogállamiság, biztonság, digitális átállás, európai demokrácia, migráció, oktatás, kultúra, ifjúság és sport) ismertetése, továbbá az összefüggések és a jó példák bemutatása volt. A Gyűlés tagjai az előadóknak kérdéseket tettek fel, illetve az elhangzottakat kisebb csoportokban, tapasztalt facilitátorok segítségével dolgozták fel. A második hétvégén a közösen meghatározott prioritásokat alapul véve a Közösségi Gyűlés összesen 26 javaslatot nevezett meg, melyek közül titkos szavazás útján választották ki a gyűlés tagjai azt a 13 javaslatot, amelyet részletekbe menően is megvitattak, kidolgoztak, és amelyeket a Fővárosi Önkormányzat Nyitott Budapest Osztályának munkatársai feltöltöttek az Európa jövőjéről szóló konferenciasorozat digitális platformjára.

Az állampolgárok politikai képviseletének, és ezen belül az ő bevonásuknak a kérdése a különböző köz(ügyek) eldöntésébe túlzás nélkül több évezredes kérdés, mindig változó és aktuális téma. Azt látjuk, hogy az utóbbi évtizedekben a nyugati típusú demokráciák állapota a válság jeleit mutatják: egyre kevesebben vesznek részt a választásokon, a politikusokba és a politikai intézményekbe vetett bizalom mértéke egyre csökken, és az állampolgárok politikai képviseletét biztosító intézmények sem élik fénykorukat. Ugyanakkor új igények is megfogalmazódtak, csakúgy, mint a nagyobb részvétel biztosítása és az átláthatóbb döntéshozatal. E problémák megoldására kezdődött meg a gondolkodás olyan módszerekről, amelyek az állampolgárok hatékony bevonását és érdemi részvételét jelentik a politikai folyamatokba (demokratikus innovációk). Ebbe a nagy halmazba tartozik a közösségi gyűlés is.

De mi az a közösségi gyűlés és milyen kapcsolódásunk lehet vele?

Már az ókori görög városállamokban is ismert volt a demokráciának az a formája, amely nem képviseleti, hanem részvételi úton működött. Ennek a

részvételiségnek az eszközei a 20. század végére terjedtek el a megszilárdult demokratikus berendezkedéseknek és a globálisan egyre nagyobb mértéket öltő jólétnek köszönhetően. A témát kutatók érdeklődése még ebben az időszakban az ún. deliberatív eszközök felé irányult. Ezek a modellek azon az elgondoláson alapulnak, hogy a döntéshozatalba bevont állampolgárok egy tanácskozási (deliberatív) folyamaton haladnak végig, hogy az így elért, közösen kialakított konszenzusos álláspontot becsatornázzák az adott kérdéstről folyó diskurzusba.

Ennek egyik formája a közösségi gyűlés, amely azon az elképzelésen nyugszik, miszerint az adott társadalom összetételét tükröző módon kiválasztott, jól informált és egymás véleményét is jól ismerő állampolgárok csoportja jobb döntéseket képes hozni a képviseleti rendszerrel szemben. A képviseleti rendszerben rejlő ellentmondások egy része megnehezíti az állampolgárok valós érdekeinek képviseletét. Ebben az esetben ez azonban kiküldhető oly módon, hogy e módszerrel közvetlenül bekapcsolják az állampolgárokat a közügyeket érintő döntéshozatalba, tehát az állampolgárok az őket érintő kérdésekben a közvéleményt és a politikai

II. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS

döntéshozatalt befolyásolva javaslatokat tehetnek. A módszer előnye, hogy rugalmas, képes illeszkedni az adott közösséghez, más módszerekkel szemben ez vonja be a legtöbb állampolgárt a folyamatba, illetve itt a leghosszabb az ismeretszerzés szakasza. A deliberatív módszerek – és így a közösségi gyűlés is – különösen olyan komplex kérdések megvitatására alkalmasak, amelyekben sok ember érintett, illetve igénylik a kompromisszumot és a hosszútávú megoldásokat. Részei az ismertszerzési, a konzultációs, a tanácskozási és a döntéshozatali fázisok.

Összefoglalva a fő elemeit, a közösségi gyűlés:

- Az állampolgárok egy reprezentatív módon kiválasztott csoportjából áll.
- E csoport egy, a döntéshozótól független folyamatban vesz részt szakértők bevonásával.

- E folyamatnak része a deliberáció (tanácskozás és együttgondolkodás), amely során a csoport közös véleményt formál egy előre meghatározott témában,
- mely vélemény becsatornázásra kerül a helyi önkormányzati vagy kormányzati döntéshozatali folyamatokba, és amelyre a döntéshozó nyilvánosan reagál.

Szerte a világon már számos helyen szerveztek közösségi gyűlést (az elmúlt 10 évben több mint 300 alkalommal), amelyek sorában tudhatjuk már a magyar vonatkozású, 2020-ban Budapesten és 2021-ben Miskolcon megszervezett közösségi gyűléseket is.

III. KONFERENCIA EURÓPA JÖVŐJÉRŐL

Budapest is csatlakozott egy olyan konferenciasorozathoz, amelynek célja az állampolgárok véleményének, javaslatainak megismerése annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkezőszerveklépésttehessekezeknekazelképzéseknek az érdekében – az Európai Unió szintjén.

Ez a konferenciasorozat a Konferencia Európa Jövőjéről címet viseli. Ennek célja az európai állampolgárok véleményének megismerése nem kisebb kérdésben, mint az Európai Unió jövője. Olyan jelentős intézmények, mint az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság, azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy az állampolgárok bevonásával az ő meglátásaik mentén tegyenek lépéseket (saját hatáskörükben) a konferencia keretében meghatározott ügyekért. Ez azért is igazán jelentős, mert függetlenül attól, hogy az állampolgárok hol élnek, mivel foglalkoznak, bármelyikük elmondhatja a véleményét arról, hogy milyen elképzelései vannak az Európai Unió jövőjéről. E tekintetben kiemelten fontos a fiatalok véleménye, de nyitva áll az ajtó az európai, nemzeti, regionális és helyi hatóságok, illetve a civil és egyéb társadalmi szer-

vek számára is. A konferencia kereteit a konferencia alapokmányában rögzített értékek biztosítják.

A konferencia a már említett három európai uniós intézmény irányítása alatt áll, melynek elnöksége a három intézmény elnökeiből áll. Az elnökség munkáját a vezető testület, a vezető testületét pedig a közös titkárság segíti.

A konferencia négy összetevőből áll:

1. a többnyelvű digitális platform: ez biztosítja a hozzáférést minél szélesebb körben az állampolgárok számára ötleteik megosztására és a lehetséges témák felvetésére.
2. a decentralizált rendezvények: nemzeti, regionális és helyi szintű hatóságok, illetve magánszemélyek és szervezetek személyesen vagy akár online, illetve hibrid formában rendezvényeket szerveznek Európa-szerte.

3. az európai polgári vitacsoportok: ezek a vitacsoportok földrajzi származás, nem, életkor, társadalmi-gazdasági háttér és/ vagy képzettségi szint vonatkozásában reprezentatívak, és a céljuk a megfogalmazott témák megvitatása, javaslatok előterjesztése.
4. a konferencia plenáris ülései: ennek feladata, hogy biztosítsák a vitacsoportok által megfogalmazott, témák szerint csoportosított ajánlások megvitatását úgy, hogy annak ne legyen előre meghatározott kimenetele.

A digitális platformnak kiemelt szerepe van a konferenciasorozatban, hiszen ez az az eszköz, ami biztosítja, hogy bárki részt vehessen és felszólalhasson a konferencián. Így lesz lehetséges, hogy az itt elhangzottakat összegyűjtsék, elemezzék, figyelemmel kísérik, és végül közzé tegyék. A konferencia végső eredményeiről az együttes elnökség számára jelentés készül, akik megvizsgálják, hogy a megfogalmazottak alapján milyen lépéseket tudnak tenni. A konferencia várhatóan 2022 tavaszán fogja elfogadni az Európa jövőjére vonatkozó iránymutatását.

CSOPORTOS ADATSZOLGÁLTATÁS

A közösségi gyűlésre összesen tízezer-egyszáz budapesti lakos kapott névre szóló meghívót. A meghívottak neveit és címeit a Belügyminisztérium lakcímnnyilvántartásából csoportos adatszolgáltatás keretében kérte ki a Fővárosi Önkormányzat.

ADATKEZELÉS

A közösségi gyűlés megrendelője – azaz a Fővárosi Önkormányzat – kapta meg a tízezer-egyszáz címet és nevet a Belügyminisztériumtól, ugyanakkor a résztvevők kiválasztásáért a Társadalomtudományi Kutatóközpont felelt. A hatályos adatvédelmi szabályokat betartva egy összetett adatvédelmi protokollt dolgoztunk ki annak érdekében, hogy garantáljuk a potenciális jelentkezők adatainak védelmét.

A KIVÁLASZTÁS MÓDSZERE

A kiválasztást a Sortition Foundation nonprofit társaság végezte el, amelynek célja a tisztességes,

transzparens, inkluzív és hatékony közösségi gyűlések előmozdítása. A résztvevők véletlenszerű kiválasztása a közösségi gyűlések esetében mára tipikussá vált nemzetközi jó gyakorlatot követve, kétlépcsős véletlenszerű kiválasztás módszerével történt. Az első lépcső a résztvevők online felületen történő jelentkezése, amelyet második lépcsőként ezután a résztvevők egy rétegzett, véletlenszerű kiválasztása követ.

ELSŐ LÉPÉS:

MEGHÍVÓK KÉZBESÍTÉSE A VÉLETLENSZERŰEN KIVÁLASZTOTT BUDAPESTI LAKOSOK RÉSZÉRE

Összesen tízezer-egyszáz meghívót küldtünk el tízezer-egyszáz véletlenszerűen kiválasztott fővárosi lakosnak. A meghívottak lakcímeit a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság bocsátotta rendelkezésünkre a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból reprezentatív módon végzett véletlenszerű kiválasztással oly módon, hogy a kiválasztott tízezer-egyszáz lakos kerület, kor és nem szerint leképezze Budapest 18 év feletti lakosságát.

IV. ELŐKÉSZÜLETEK A GYŰLÉSRE

A meghívottak egy online felületen tudták jelezni részvételi szándékukat. A regisztrációhoz a Fővárosi Önkormányzattól kérhettek segítséget telefonon. A regisztráció során a jelentkezőknek az elérhetőségükön kívül az iskolai végzettségüket is meg kellett adniuk.

A nemzetközi tapasztalat azt mutatja, hogy a közösségi gyűlésekre regisztrálók aránya jellemzően 3-5% között alakul. A budapesti közösségi gyűlés esetében a két hetes regisztrációs időszak alatt 314 meghívót kapó budapesti regisztrált, ami 3,1%-os regisztrációs arányt jelent. Rajtuk kívül mintegy tucatnyi, a gyűlésről a médiából értesült budapesti is jelezte részvételi szándékát – az ő regisztrációjuk azonban minden esetben elutasításra került.

Megjegyzendő, hogy a Covid-19 világjárvány miatt a rekrutáció az eredetileg tervezettnél később, november végén kezdődött, ez pedig valószínűleg csökkentette a válaszadási arányt.

MÁSODIK LÉPÉS:

A GYŰLÉS RÉSZTVEVŐINEK RÉTEGZETT VÉLETLENSZERŰ KIVÁLASZTÁSA

A folyamat második lépése során a jelentkezők közül reprezentatív módon végzett véletlenszerű kiválasztással állítottuk össze a negyven résztvevő listáját, akik nem, életkor, végzettség és lakóhely szerint leképezték a főváros 18 év feletti lakosságát.

A kiválasztásnál figyelembe vett demográfiai célszámokat a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legfrissebb elérhető adatai alapján határoztuk meg (lásd: 1. táblázat). A kiválasztást egy nyílt forráskódú algoritmus segítségével végeztük, melyet a Harvard és a Carnegie Mellon Egyetemek kutatói, Ariel Procaccia és munkatársai fejlesztettek. Az algoritmus fejlesztőinek célja az volt, hogy az “a lehető legméltányosabb” legyen.

IV. ELŐKÉSZÜLETEK A GYŰLÉSRE

FÖLDRAJZ	CÉL	VÁLASZOLÓK	RÉSZTVEVŐK (EREDETILEG KIVÁLASZTOTT)
Észak	20% (8 fő)	26% (81 fő)	20% (8 fő)
Dél	20% (8 fő)	21% (67 fő)	20% (8 fő)
Kelet	20% (8 fő)	15% (48 fő)	20% (8 fő)
Nyugat	20% (8 fő)	24% (75 fő)	20% (8 fő)
Középső	20% (8 fő)	14% (43 fő)	20% (8 fő)

Forrás: KSH továbbvezetett népesség adatai 2019.01.01.

ÉLETKOR	CÉL	VÁLASZOLÓK	RÉSZTVEVŐK (EREDETILEG KIVÁLASZTOTT)
18-29	17% (6,8 fő)	20% (62 fő)	17% (7 fő)
30-44	30% (11,9 fő)	20% (62 fő)	28% (11 fő)
45-64	29% (11,6 fő)	31% (100 fő)	30% (12 fő)
65+	24% (9,7 fő)	29% (90 fő)	25% (10 fő)

Forrás: KSH továbbvezetett népesség adatai 2019.01.01.

IV. ELŐKÉSZÜLETEK A GYŰLÉSRE

IV. ELŐKÉSZÜLETEK A GYŰLÉSRE

NEM	CÉL	VÁLASZOLÓK	RÉSZTVEVŐK (EREDETILEG KIVÁLASZTOTT)
Férfi	46% (18,3 fő)	54% (167 fő)	48% (19 fő)
Nő	54% (21,7 fő)	46% (146 fő)	52% (21 fő)
Egyéb	nincs	0% (1 fő)	nincs

Forrás: KSH továbbvezetett népesség adatai 2019.01.01.

ISKOLAI VÉGZETTSÉG ¹	CÉL	VÁLASZOLÓK	RÉSZTVEVŐK (EREDETILEG KIVÁLASZTOTT)
Alapfok vagy alacsonyabb	23% (9,4 fő)	4% (14 fő)	22% (9 fő)
Középfok	38% (15,3 fő)	39% (121 fő)	38% (15 fő)
Felsőfok	38% (15,4 fő)	57% (179 fő)	40% (16 fő)

Forrás: KSH 2016-os mikrocenzus adatai

ELLENTÉTELEZÉS

A szervezők a gyűlés résztvevőinek fejenként 40.000 forintnyi juttatást biztosítottak készpénzben annak elismeréséül, hogy komoly figyelmet, munkát és két teljes hétvégéjüket áldozták a közösségi gyűlésre.

¹Az iskolai végzettségi szintek meghatározásai:

- Alapfok vagy alacsonyabb: nem rendelkezik az alább felsorolt végzettségekkel;
- Középfok: gimnáziumi vagy szakközépiskolai érettség;
- Felsőfok: egyetemi vagy főiskolai diploma.

A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS KÖZREMŰKÖDŐI

A közösségi gyűlésre összesen tízezer-egyszáz budapesti lakos kapott névre szóló meghívót. A meghívottak neveit és címeit a Belügyminisztérium lakcímtatív módon végzett véletlenszerű kiválasztással oly módon, hogy a kiválasztott tízezer-egyszáz lakos kerület, kor és nem szerint leképezze Budapest 18 év feletti lakosságát.

Facilitáció

A részvételi folyamatok elengedhetetlen szereplői a facilitátorok. Ugyan Magyarországon még mindig sokszor idegenül cseng ez a szó, lassan-lassan bekerül a köztudatba, hogy ők azok, akik egy véletlenszerűen összeállt csoportnak az elején még akadózó beszélgetést vezetik, a fókuszát tartják, valamint a rendelkezésre álló idővel úgy gazdálkodnak a kiscsoport szintjén, hogy a végén meglegyen az a pár mondat vagy kérdés, amit az esemény vezető facilitátora megtervezett. Merthogy akármennyire is természetesnek és néha már kávéházi beszélgetésnek is tűnik egy kiscsoport diskurzusa, mögötte

egy jól megtervezett folyamat áll, melynek a célja, hogy a Gyűlés fő kérdésére a válaszokat megtalálja és az összes résztvevő által megalkotott és elfogadott javaslatokat összegyűjtse egy jól strukturált és emészthető formában, melyek végül a döntéshozók elé kerülhetnek a megvalósítás érdekében.

Szakértők

A Budapest Európában közösségi gyűlés szakmai programjért a vezető szakértő, Oross Dániel (Társadalomtudományi Kutatóközpont) felelt. A vezető szakértő Boda Zsolttal, a társadalomtudományi Kutatóközpont főigazgatójával, Jávor Benedekkel, Budapest brüsszeli képviselőjének vezetőjével, a Nyitott Budapest Osztállyal, valamint a facilitátorokkal együttműködésben állította össze a gyűlés szakmai programját, koordinálta a gyűlésen felszólaló szakértők és érdekcsoportok munkáját, részt vett a gyűlés programjának kialakításában, ezen kívül jelen volt a gyűlés napjain, ahol hozzájárult a gyűlés alatt felmerülő szakmai kérdések megvilágításához.

A közösségi gyűlésen olyan szakértők osztották meg tudásukat a résztvevőkkel, akik az egyes részterületek szakértői, és elkötelezettek az objektív, teljeskörű információmegosztás mellett.

A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS ELŐKÉSZÍTÉSE, ERŐFORRÁSAI

A Társadalomtudományi Kutatóközpont és Budapest Főváros Önkormányzatának „Nyitott Budapest” Társadalmi Együttműködés Osztálya 2021 októberétől 2022 január végéig heti rendszerességű online egyeztetéseket tartott az esemény előkészítése érdekében.

A rendezvény költségeit a két szervezet közösen viselte. A pénzügyi erőforrások tekintetében a Társadalomtudományi Kutatóintézet vállalta a szakértők meghívását és honoráriumok kifizetését, az eseményről készülő videó elkészítését. A facilitátorok felkérését a Társadalomtudományi Kutatóintézet végezte, megbízási díjukat a két szervezet közösen fedezte. A Fővárosi Önkormányzat vállalta az esemény szervezésének postai és kommunikációs

költségeit, emellett biztosította az esemény helyszínét és a lebonyolítás technikai feltételeit.

A humán erőforrások tekintetében a Társadalomtudományi Kutatóközpont a szakmai program-szervezésben működött közre, valamint a Sortition Foundation közreműködésével a résztvevők kiválasztását koordinálta. A két szervezet közösen vállalta önkéntesek felkérését és biztosítását a rendezvényen, valamint az adminisztráció, emellett a pénzügyi feladatok lebonyolítását előre meghatározott feladatmegosztás mentén közösen végezték. A Nyitott Budapest Osztály feladata volt a kommunikáció megszervezése az esemény résztvevői között, valamint az eseményt megelőző előzetes megbeszélések, tájékoztatók szervezése.

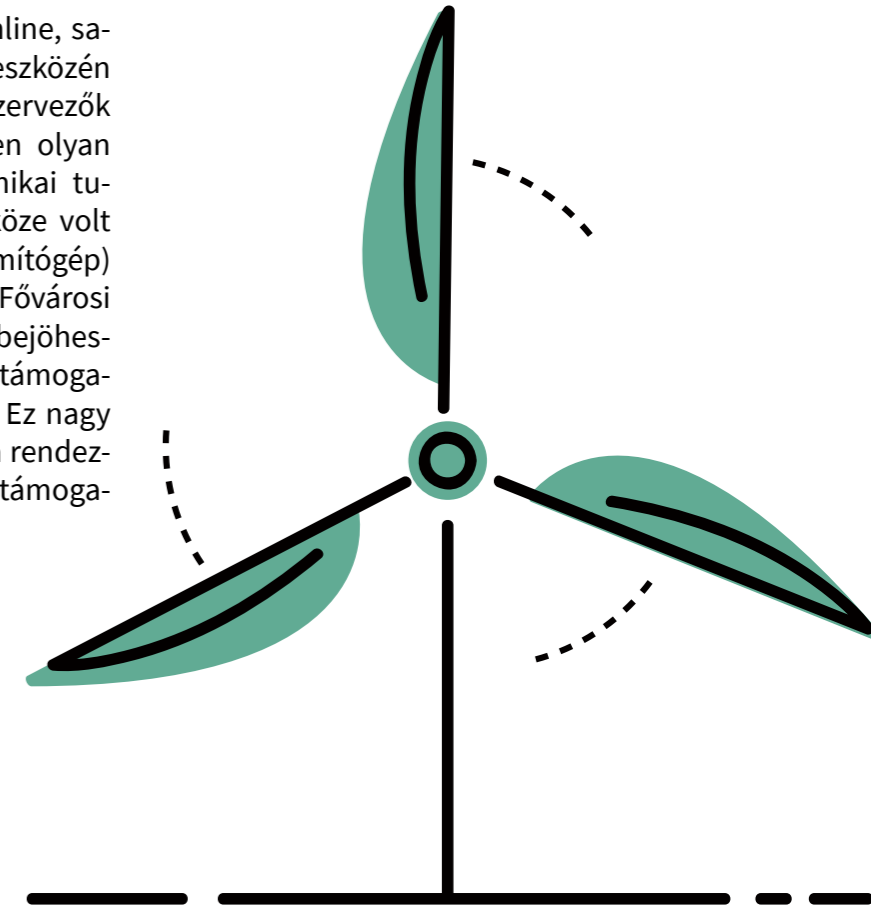
AZ ONLINE RÉSZVÉTEL SAJÁTÓSÁGAI

Eredetileg a gyűlést személyes részvétellel tervezték a szervezők, ám a Covid vírus következő hulláma miatt a szervezők úgy látták biztosnak, ha a gyűlést hibrid módban rendezik meg.

Mit jelent a hibrid részvétel?

Gyakorlatilag a résztvevők kétharmada online, saját otthonából a saját számítástechnikai eszközén bejelentkezve vett részt a gyűlésen. A szervezők technikai segítséget ajánlottak fel minden olyan résztvevőnek, akinek vagy hiányos technikai tudása, vagy nem megfelelő technikai eszköze volt (például mikrofon vagy kamera nélküli számítógép) és felajánlották azt a lehetőséget, hogy a Fővárosi Önkormányzat ügyfélszolgálati irodájára bejöhesse ezek a résztvevők és az önkéntesek támogatásával onnan vegyenek részt a gyűlésen. Ez nagy segítséget jelentett több résztvevőnek és a rendezvény értékelésekor nagyra becsülték ezt a támogatást a résztvevők.

A közösségi gyűlés szervezésével Budapest is bekapcsolódott a Konferencia Európa Jövőjéről rendezvény-sorozatba.

A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS ELSŐ SZAKASZA: ISMERETSZERZÉS (2021. DECEMBER 4-5.)

A közösségi gyűlést Karácsony Gergely, Budapest főpolgármestere, Tüttő Kata, főpolgármester-helyettes, illetve a Társadalomtudományi Kutatóközpont főigazgatója, Boda Zsolt nyitotta meg.

„Büszkék vagyunk arra, hogy Magyarországon ezt a viszonylag új kezdeményezést, a közösségi gyűlés intézményét Budapest már másodjára alkalmazhatja egy nagyon fontos ügyben”. „Ne felejtsük el, hogy a politika a polgárok részvételével egy nemes ügyet kell, hogy szolgáljon. Például azt, hogy kitaláljuk Európa jövőjét közösen.” (Karácsony Gergely)

„Ez a mostani közösségi gyűlés illeszkedik mindabba, amit az Európai Parlament és az Európai Bizottság elindított idén tavasszal. Ez egy párbeszéd, egy részvételiségi folyamat, amiben arról beszélgettünk,

hogyan mi legyen az Európai Unió jövője”. (Tüttő Kata)

„A közösségi gyűléseknek nincs nagy hagyománya és gyakorlata Magyarországon. Szerintem az ilyen gyűlések ezért állampolgári szempontból nagyon izgalmasak, hogy hogyan is történik egy ilyen gyűlés. Nekünk kutatóknak is igen érdekes, ezért szeretnénk erre az izgalmas folyamatra kutatóként rátekinteni”. (Boda Zsolt)

Ezzel kezdetét vette a közösségi gyűlés első szakasza, amely az ismertszerzésről szólt. E szakasz célja az volt, hogy a résztvevők érdemi ismereteket szerezzenek szakértők segítségével a Konferencia Európa Jövőjéről konferenciasorozat céljáról, az Európai Unió működéséről, így a döntéshozatalról, a fejlesztéspolitikáról, az egyes nagyvárosok fejlesztési jó gyakorlatairól, a lokális kötődésről és Budapest diplomáciai lehetőségeiről.

Ezeknek megfelelően a résztvevők a szakértők 10 perces előadásain keresztül ismerhették meg az Európai Unióhoz kapcsolódó témákat az alábbiak szerint:

1. KONFERENCIA EURÓPA JÖVŐJÉRŐL

EU létrejöttének állomásai, működésének rövid összefoglalása, Magyarország EU tagságból fakadó előnyei, az uniós polgársággal járó jogok, a Konferencia Európa jövőjéről bemutatása.

előadó / **Berezvai Ágnes** / Európa Pont ügyfélszolgálati vezető

2. AZ EURÓPAI UNIÓ FEJLESZTÉSPOLITIKÁJA

EU szintű fejlesztési politika és eszközeinek bemutatása, a fejlesztési források országok és régiók fejlettségi szintje szerinti elosztása, az elosztással kapcsolatos dilemmák, illetve a hatékonyság és felzárkóztatás elve.

előadó / **Medve-Bálint Gergő**, Társadalomtudományi Kutatóintézet, Politikatudományi Intézet

3. NAGYVÁROSI FEJLESZTÉSPOLITIKAI IRÁNYOK – TRENDEK EURÓPÁBAN

A nagyvárosok új fejlesztési irányai, kreatív városfejlesztési stratégia, példák a városi terek megújítására és új attrakciókra.

előadó / **Rechnitzer János**, professzor, Közgazdaság és Regionális Tudományi Kutatások Intézete

4. MI A KÜLÖNBÖZŐ DÖNTÉSHOZATALI SZINTEK SZEREPE AZ EURÓPAI UNIÓBAN?

A helyi szint és a Fővárosi Önkormányzat szerepe az EU működésében, a szubszidiaritás elvének bemutatása, alulról felfelé szerveződő társadalomkép, ez az EU működésének az egyik alapelve, országon belül is érvényesülnie kell, az uniós pénzeket akkor lehet a megfelelő módon a megfelelő célokra elosztani, ha abban a legalacsonyabb hatásköri szinteken lévő véleményeket is be tudják csatornázni.

előadó / **Bíró-Nagy András**, Társadalomtudományi Kutatóközpont, Politikatudományi Intézet

5. HELYI, NEMZETI ÉS EURÓPAI KÖTÖDÉS

A helyi identitás kötődési kapcsolat, a helyhez kötődés összetevői, ennek fontossága: erős identitás, erős kohézió, pozitív hatással van az emberek életére.

előadó / **Csurgó Bernadett**, Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet

6. BUDAPEST SZEREPE A GLOBÁLIS POLITIKAI FOLYAMATOKBAN

Budapest nem csak Magyarország, hanem a világ magyarságának is a fővárosa, a szuverén államok, a város nem lekicsinyített állam, hanem felnagyított problémacsomag, a főváros (nagy városok) és az állam közötti kapcsolat fontossága.

előadó / **Balázs Péter**, az MTA doktora, a Közép-európai Egyetem professzora

7. DÖNTÉSHOZATAL AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Az EU hatáskörei, a szubszidiaritás és arányosság, az EU döntéshozatali mechanizmusa és az uniós polgárok befolyása erre.

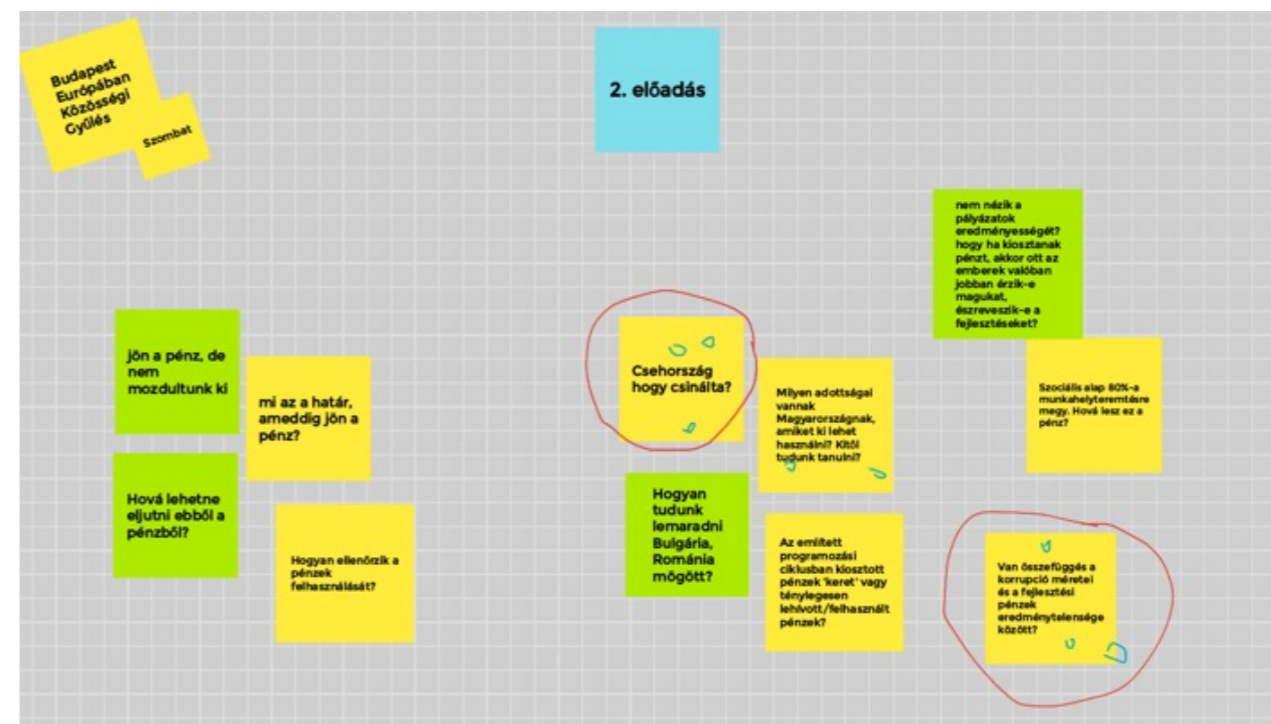
előadó / **Ganczer Mónika**, Társadalomtudományi Kutatóközpont, Jogtudományi Intézet

8. PANELBESZÉLGETÉS: MILYEN KIHÍVÁSOK ÁLLNAK AZ EURÓPAI UNIÓ ELŐTT, MILYEN TÉMÁKKAL FOGLALKOZIK AZ EURÓPA JÖVŐJE KONFERENCIA ÉS MILYEN KÉRDÉSEKKEL KELLENE FOGLALKOZNI?

Résztevők / **Jávor Benedek**, a Fővárosi Önkormányzat Brüsszeli Képviselőtének vezetője, **Mráz Ágoston Sámuel**, ELTE ÁJK Politikatudományi Intézet

Minden egyes előadást követően a résztvevők kisebb csoportokban (asztalbeszélgetés) facilitátorok segítségével megvitathatták a hallottakat és megfogalmazhatták kérdéseiket ezekkel kapcsolatban. E kérdéseket ezt követően felteheték a szakértőknek, akik lehetőség szerint egyből válaszoltak is ezekre.

Mindebben nem jelentett akadályt, hogy a járványhelyzetre tekintettel a gyűlés ezen szakasza a virtuális térben zajlott le, hiszen a facilitátorok minden egyes hozzászólást dokumentáltak egy ún. virtuális táblán, amelyen később megjelölték, hogy melyik két kérdést szerették volna feltenni az előadónak. A digitális táblák így néztek ki:

V. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

Az Európai Uniót érintő kérdések, amelyeket közösen vitattak meg a résztvevők a szakértőkkel a következők voltak (a teljesség igénye nélkül):

- Miért nem jut el hozzánk jobban ennek a konferenciának a híre?
- Más országokban hogyan működik a konferencia?
- Hogyan tehető láthatóvá az EU? Miben tudunk részt venni az EU-ban?
- Honnan lehet tudni, milyen pályázatok vannak tervben?
- Miért hasznosul a fejlesztési támogatás kevésbé hatékonyan az EU fejletlenebb régióiban?
- Milyen következménye van annak, ha egy tagállam nem veszi figyelembe a szubsidiaritás elvét?

- Milyen lehetősége van a lakosságnak arra, hogy a fejlesztésekbe beleszóljon?
- A fejlesztések mellett mit teszünk azért, hogy elérhető legyen a város?
- Milyen fejlesztési eszközei vannak az önkormányzatoknak?
- Hogyan lehet a városfejlesztés eszközeivel elősegíteni azt, hogy többet találkozhassanak egymással az emberek?

A résztvevők az alábbi kérdéseket tették fel a Fővárosi Önkormányzat felé az első hétfője után:

- Milyen projektekben gondolkozik a városvezetés? Hogyan lehetne jobban tudni az állampolgároknak, hogy milyen projektek vannak tervben - növelve a transzparenciát?
- Be lehetne jobban vonni az állampolgárokat a fővárosi források elköltésébe? (kérdőív)

V. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

- Van-e a városvezetésnek valamilyen stratégiája arra, hogy az egységes identitást erősítsék - kezeljék a kerületek közötti különbséget?
- Van olyan hivatalos fórum, közösségi platform, ahol informálódni lehet aktuális fejlesztésekről, programokról?
- A jelenleg kiosztott (EU-s) támogatás, amit Budapest kap, azt most mire fogják fordítani?
- A környezettudatosság érdekében tervben van-e az autós forgalom kiszorítása, alternatív közlekedési módok népszerűsítése, biztonságossá tétele, tömegközlekedés fejlesztése, üres területek zöld hasznosítása?
- Mi az a legfontosabb intézkedés, amit Budapest tudna meghozni a klímaváltozás megállítása érdekében?

A kérdéseket természetesen megkapták a Főváros szakértői és belevették a szakértői előadásukba.

A MÁSODIK SZAKASZ: AZ ISMERETEK MÉLYÍTÉSE ÉS TANÁCSKOZÁS

AZ ISMERETSZERZÉS FOLYTATÁSA (2022. január 8.)

A közösségi gyűlés második hétfőjének első része a további ismeretszerzésről szólt. Az előző hétfőhöz hasonlóan az előadásokat az asztalbeszélgetések, majd a kérdések megfogalmazása és megválaszolása követte.

Le Marietta, a Nyitott Budapest Osztály vezetőjének megnyitóját követően az alábbi előadásokat hallgathatták meg a résztvevők:

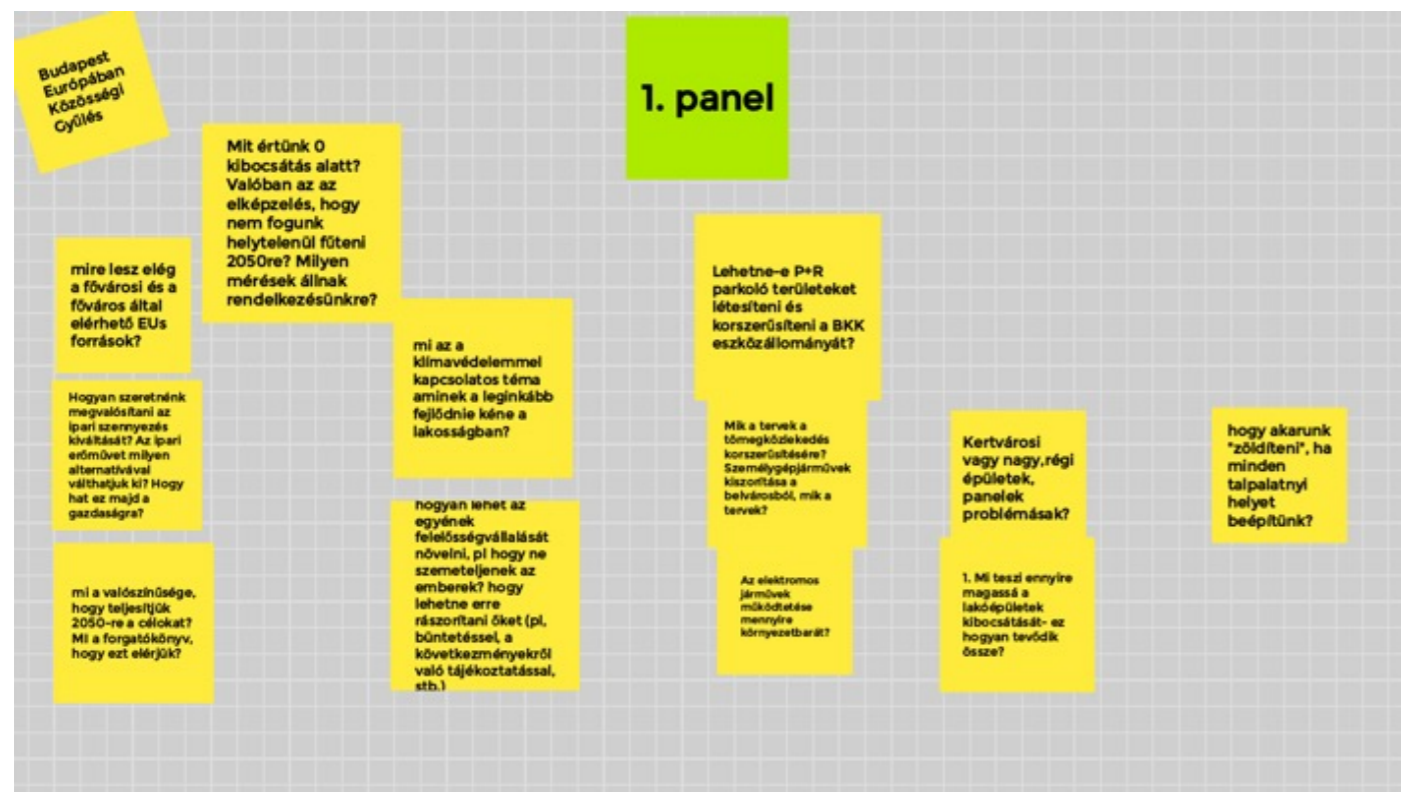

1. BUDAPEST KLÍMA-CÉLJAI

Előadók:

Ámon Ada, klíma- és környezetügyi főosztályvezető, klímapolitikai főtanácsadó

Csernus Dóra, környezetvédelmi tanácsadó, klímapolitikai elemző, Klímastratégia Intézet 2050.

2. EGÉSZSÉGÜGY

Előadók:

Dr. Badacsonyi Szabolcs, orvos, egészségügyi menedzser, a Magyar Kórházszövetség volt alelnöke, **Havasi Gábor**, fővárosi képviselő, egészségügyi tanácsnok.

3. ERŐSEBB GAZDASÁG, TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS FOGLALKOZTATÁS

Előadók:

Szentirmai Judit, közigazgatási önkormányzati főtanácsadó **Reszkető Petra**, közgazdász, kutató, ügyvezető partner, Budapest Intézet.

A résztvevőknek az előző hétfvégehez hasonlóan volt alkalmuk kérdezni a szakértőktől, melyeket a facilitátorok a digitális táblán gyűjtötték össze.

Ezzel lezárult az ismeretszerzés szakasza, és megkezdődött a tanácskozásé.

A TANÁCSKOZÁS (2022. január 8.)

A közösségi gyűlés ezen szakaszának célja az volt, hogy a résztvevők kidolgozzák javaslataikat Európa jövőjét érintően. Az előző hétfvégehez hasonlóan a jelenlevők random szelekció szerint ültek a virtuális asztalukhoz és végig ugyanazokkal az asztaltársakkal töltötték a hétfvét.

A folyamat következő lépéseként az egyes asztalok kreatív ötletelési módszertanokkal fogalmazták meg az Európa Unió előtt álló kihívásokra és a fővárost érintő feladatokra adható válaszokat. Feladatuk az volt, hogy kiemeljenek kettő javaslatot ezekre a kihívásokra és feladatokra tekintettel, átgondolva a megvalósítás előnyeit és hátrányait is.

Január 8-án a cél az volt, hogy minél több ötletet adjon egy-egy asztaltársaság. Az ötleteket prezentálták egymásnak, tisztázó kérdéseket tehetek fel és a vezető szakértő, valamint a vezető facilitátor is visszajelzett a kiscsoportoknak, hogy mennyiben tartoznak ezek az ötletek az Európai Unió vagy inkább Budapest város döntéshozatali körébe. A faci-

V. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

litátorok feladata az volt, hogy az “igen, de” attitűd helyett az “igen, és” hozzáállást erősítsék az asztaloknál.

A kiscsoportok rendkívül aktívak voltak és a nap végén összesen 26 javaslatot neveztek meg, melyet anoním szavazás útján 13 javaslatra szűkített le a vezető facilitátor. A 13 javaslat mind egyaránt több mint 50%-os támogatást élvezett a résztvevők oldaláról.

AZ ELSŐ NAP VÉGÉRE ÖSSZEGYŰLT 13 JAVASLAT

- Az európai társadalombiztosítás fedezetének kibővítése a sürgősségi ellátáson túl.
- Az európai minimálbér-számítás módszertanának kidolgozása.
- Lakóépületek energetikai korszerűsítésére és zöldítésére rendelkezésre álló európai uniós források elérhetőbbé, érthetőbbé és ismertebbé tétele.

- A nagyvárosok külön finanszírozása legyen biztosított: növeljék a Régió Bizottságának szerepét, ne csak tanácsadó, hanem döntéshozatali szerepe is legyen.
- Az EuroNews legyen elérhető minden ország saját nyelvén – ne csak a köztévéből kapjunk tájékoztatást az Európát érintő kérdésekről.
- Roncsprémiumok bevezetése - közlekedészdítés, környezetkímélő autózás érdekében, ezek zöld autóra cserélése.
- Az önkormányzatoknak küldött EU-s támogatások ellenőrzése abból a szempontból, hogy valóban megkapják-e az önkormányzatok az elkülönített forrásokat.
- Általánossá tenni, hogy az EU diákjai eljussanak más országokba, hogy felfedezhessék a közös értékeket és a különbözőségeiket.
- Átfogó program a hajléktalanság problémájának megoldására. Támogatás és irányelvek kidolgozása.

V. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

- Az EU fogalmazzon meg irányelveket a stratégiai témák beépítésére az oktatásba.
- Az EU adjon kiemelt támogatást a környezetre ártalmas hulladékok újrahasznosítását támogató technológiák kialakításához és bevezetéséhez.
- Európai szinten egységes módszertani és tartalmi irányelv kidolgozása a közoktatási tantervekre vonatkozólag.
- A nagyvárosok tömegközlekedésének fejlesztése a fosszilis üzemanyagot használó járművek kiváltására.

A HARMADIK SZAKASZ: TANÁCSKOZÁS ÉS DÖNTÉSHOZATAL (2022. JANUÁR 9.)

Vasárnap reggel a résztvevőknek prezentálva lett a kérdőívek eredménye alapján kiválasztott 13 javaslat. A január 9-i délelőtti folyamán hat ötletési körben volt lehetőség a javaslatok pontos kidolgozására. Fontos szempont volt, hogy az ötletek egymásra

épüljenek, és minden jelenlevő észrevétele és felvetése megfontolásra kerüljön az asztaltársak által. A hat körben a résztvevőknek lehetőségük volt minden egyes javaslatnak az átbeszélésére, majd ebéd után még egy online kérdőívvel megmértük az így átbeszélte javaslatok résztvevők általi támogatottságát (január 9-i szavazás).

Minden asztalfacilitátor egy előre elkészített sablon szerint nézte át tételesen a javaslatokat, melyben a javaslat előnyeit, hátrányait és buktatóit egyaránt átbeszélte az asztaltársasággal.

V. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

A SABLONOK ÖSSZESÍTÉSE UTÁN AZ ALÁBBI JAVASLATOKAT KÜLDTÜK MEG A KONFERENCIA SZERVEZŐINEK.

AZ ELFOGADOTT JAVASLATOK

1. javaslat (támogatottság: 100 %)

AZ EU ADJON KIEMELT TÁMOGATÁST A KÖRNYEZETRE ÁRTALMAS HULLADÉKOK ÚJRAHASZNOSÍTÁSÁT TÁMOGATÓ TECHNOLÓGIÁK KIALAKÍTÁSÁHOZ ÉS BEVEZETÉSÉHEZ.

Javaslat célja:

- új innovatív technológiák megvalósítása, amelyek segítenek csökkenteni vagy eltüntetni a meglévő hulladékokat;
- környezetszennyezés mértékének csökkentése.

Javaslat leírása

A minél szélesebb körű összefogás a környezetvédelem érdekében növeli annak esélyét, hogy jelentős előrelépést tegyünk egy élhetőbb jövő felé. Az

EU intézkedésekkel, anyagi lehetőségekkel és célzott programokkal kiemelten támogassa a környezetszennyező technológiák kiváltását, a hulladék újrahasznosítás új megoldásainak kialakítását.

Hátrányok, buktatók

- a gazdasági szereplők ellenérdekeltek lehetnek az új technológiák megvalósításában, bevezetésében;
- a szennyezést okozók szankcionálása vagy az innovatív technológiát használó cégek kedvezményeinek kialakítása, támogatása nem feltétlenül EU hatáskör.

Megvalósítással kapcsolatos gondolatok:

- Az EU-nak legyenek közös innovációs startup inkubátorai, amelyek pályázati alapon uniós finanszírozásból végeznek technológiai kutatásokat. Az eredményeiket az EU-n belüli szabad felhasználásúvá kellene tenni.
- Az EU reklámozza a fogyasztás csökkentését, a lokális piacokat, a termék-élethossz növelését, a természetes anyagok használatát.

V. A KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS SZAKASZAI

Együttműködés:

- Az EU koordinálásával és kutatástámogatási háttérével kialakíthatók lehetnek cégek között olyan együttműködő gyártási láncok, amelyek adott vállalat melléktermékének, szennyezőanyagainak másik cég által alapanyagként való felhasználását tűzné ki célul;
- Erősíteni kell a mintaadó cégek kommunikációját az innovációk és jó gyakorlatok elterjesztése érdekében.

2. javaslat (támogatottság: 100 %)

A NAGYVÁROSOK TÖMEGKÖZLEKEDÉSÉNEK FEJLESZTÉSE A FOSSZILIS ÜZEMANYAGOT HASZNÁLÓ JÁRMŰVEK KIVÁLTÁSÁRA.

Célzott támogatás a nagyvárosoknak a fosszilis üzemű tömegközlekedési eszközök arányának csökkentésére. Ezen belül

- Elektromos buszok beszerzésére, és az ezek működtetéséhez szükséges infrastruktúrára (pl. napelemek, akkumulátorok kezelésére);
- A már meglévő, elektromos alapú tömegközle-

- kedési hálózat (troli, villamos, metró, HÉV, vonat) fejlesztésére, összekapcsolására, a városon kívüli és a városi közlekedés összehangolására;
- A mikromobilitási eszközök (bicikli, roller) használatának fejlesztésére, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítésére;
- Az autómegosztás kultúrájának fejlesztésére.

Segítse az EU a környezetbarátabb közlekedési eszközök elterjedését

- szabályozással (pl. az e-rollerok egységes, európai szintű szabályozása);
- a közlekedési kultúra fejlesztését segítő eszközökkel (az infrastrukturális fejlesztések mellett pl. szakmai anyagok, jó gyakorlatok, kommunikációs kampányok finanszírozása).

Előnyök:

- Tisztább levegő a városban, és ennek hatásai (egészség, korrózió);
- A nullás kibocsátási cél elérése;
- A jobb tömegközlekedés az autóforgalmat is csökkenti, ezáltal a szennyezést, zsúfoltságot;
- Az összehangolt tömegközlekedéssel gyorsabb utazni, ezért hatékonyabb.

Hátrányok, buktatók:

- Több szennyezés a városon kívül;
- Veszélyes hulladék-képződés (akkumulátorok);
- A kötött pálya kiépítése költséges;
- A mikromobilitás veszélyes és zavaró lehet, konfliktusokat generál.

Feltételek:

- Infrastruktúra fejlesztése;
- Közlekedési ismeretek és közlekedési kultúra fejlesztése;
- Sok szereplő (BKK, Budapest, EU, kormány, önkormányzatok, cégek, magánemberek) együttműködése kell;
- A biciklik és rollerek tárolására alkalmas méretű, biztonságos helyek kellene.

3. javaslat (támogatottság: 93 %)

LAKÓÉPÜLETEK ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSÉRE ÉS ZÖLDÍTÉSÉRE RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK ELÉRHETŐBBÉ, ÉRTHETEBBÉ ÉS ISMERTEBBÉ TÉTELE.

A jelenleg futó lakóépületek energetikai korszerűsítésére és zöldítésére rendelkezésre álló európai uniós források elérhetőbbé, érthetőbbé és ismeretesebbé tétele a lakosság és elsősorban a társasházak körében. A javaslat esszenciája, hogy bár a városok társasházainak lakóközösségeiben a korszerűsítési igény ugyan megjelenik, hiteles információ és átlátható folyamatok hiányában sokan a szándék ellenére nem tudnak pályázni hőszigetelésre, napkollektoros energiatermelő-rendszerre, illetve egyéb fenntartható energetikai és energiahatékonysági megoldásokra.

Előnyei: Javulna a társasházak számára a forrásokhoz való közvetlen hozzáférés. Az ingatlanok energiahatékonyságának javulásán túl csökkenne a széndioxid lábnyomuk, közelebb kerülne Magyarország az országos klímacélokhoz, mindeközben növekedne a felújított ingatlanok értéke. További előnyök, hogy a sikeres projektek következtében növekedne hosszútávon a lakossági klímatudatosság, illetve a helyi energiaközösségek kialakulásának lehetőségét is támogatná azzal, hogy javítaná a társasházak számára a forrásokhoz való közvetlen

hozzáférést, segítené a klímacélok teljesítését és növelné az ingatlanok értékét és a lakosság életminőségét.

Fő hátrányai, hogy nagy számban vannak hasonló fókuszú jelenleg is futó nemzeti programok (EU-s forrásból).

4. javaslat (támogatottság: 89 %)

RONCSPRÉMIUMOK BEVEZETÉSE - KÖZLEKEDÉSZÖLDÍTÉS, KÖRNYEZETKÍMÉLŐ AUTÓZÁS ÉRDEKÉBEN, EZEK ZÖLD AUTÓRA CSERÉLÉSE.

A Javaslat célja a környezetszennyező járművek használatát csökkenteni úgy, hogy magánszemélyek vagy vállalkozások lecserélhessék szennyező járműveiket (személyautó, tehergépkocsi) kevésbé szennyezőre.

A javaslat megvalósításában olyan kihívásokkal találkozhatunk, mint pl. hogy nyugatról olcsó, szennyező járművek áramlanak be az országba. Ez egyben leírja ennek a pályázatnak a tipikus cél-

közönségét is. Olyan tulajdonosokat lenne érdemes megszólítani, akik nem rendelkeznek jelentős anyagi forrásokkal, és számukra egy új elektromos vagy hibrid autó megfizethetetlen lenne.

Ezért gondoltunk annak a lehetőségnek a megnyitására, hogy akár használt, de mindenképp kevésbé szennyező autó vásárlása is támogatott legyen. A támogatást kedvezményes hitelként vagy autóbérszámítással képzeltük el. Emellett gondolkodtunk olyan berendezések támogatásán, amik beépítése csökkentené a szennyeződés mértékét.

Az autócserén kívül akár más juttatásokat is el tudunk képzelni, amennyiben a szennyező autó kivonásra kerül, pl. tömegközlekedési vagy autómegosztási hozzájárulást.

Pályázati szempontok lehetnek:

- szennyezés mértéke;
- tartós tulajdonú autók cseréje (legalább 1-5 éve tulajdonában van);
- futásteljesítmény;
- egy háztartás - egy autó;

- rászorultság mértéke;
- a szempontok regionálisan eltérhetnek.

A támogatás mellett egyéb ösztönzők is segíthetnek az autócserében:

- rendkívüli műszaki vizsgára kényszeríteni a nagyon szennyező autókat;
- adózásba (gépjármű adó) beépíteni a szempontot;
- roncsautók kitiltása pl. belvárosból;
- Tömegközlekedés fejlesztése;
- (elektromos) infrastruktúra fejlesztése.

5. javaslat (támogatottság: 89 %)

AZ EU FOGALMAZZON MEG IRÁNYELVEKET A STRATÉGIAI TÉMÁK BEÉPÍTÉSÉRE AZ OKTATÁSBAN.

Javaslat célja:

- olyan tudatos EU állampolgárok nevelése, akik értik az unió stratégiai törekvéseit és képesek aktívan segíteni azok megvalósulását;
- egységesebb európai identitás és alapkompe-

tenciák kialakítása.

Javaslat leírása

Az EU stratégiai témák (pl. fenntarthatóság, az egészségmegőrzés) közös célja minden európai országnak, a közös jövő szempontjából fontos ismeretek és kompetenciák kezelése országonként jelentősen eltérő. Európai szintű irányelvek megfogalmazása, valamint emellett szakmai és anyagi támogatása annak, hogy ezek a témák hogyan épüljenek bele a képzésbe nagyban elősegítené a stratégiai célok megvalósíthatóságát, az európai polgárok jövőálló kompetenciáinak és szemléletmódjának formálását.

Hátrányok, buktatók

- a képzési keretrendszerek kidolgozása nemzeti hatáskörben van;
- a jelenlegi tantervek sok esetben is túlfeszítettek, túl sok mindent akarnak megtanítani;
- újabb elvárást és feladatot jelent az amúgy is létszámhiánnyal küzdő pedagógus szakmának.

Megvalósítással kapcsolatos gondolatok:

- elsősorban szemlélet, gondolkodásmód elsajá-

títását támogassa (pl. a fenntarthatósági szempontok legyenek a szakképzés részei);

- az EU támogassa a stratégiai témák oktatási megközelítéseinek és jó gyakorlatainak megismerését és terjesztését;
- az irányelvek mentén először a tanár, illetve felnőttképzési tematikákat kell átalakítani.

Erőforrások, együttműködés:

- a stratégiai területek szakértőinek és szakmai szervezeteinek, valamint az oktatáspolitikai szakemberek együttműködése;
- együttműködési hálózat kialakítása, amely összekapcsolja az oktatásban résztvevő szereplőket a piaci szereplőkkel.

6. javaslat (támogatottság: 85 %)

ÁLTALÁNOSÁ TENNI, HOGY AZ EU DIÁKJAI ELJUSSANAK MÁS ORSZÁGOKBA, HOGY FELFEDEZHESSÉK A KÖZÖS ÉRTÉKEKET ÉS A KÜLÖNBÖZŐSÉGEIKET.

A program a középiskolás diákokat segítené abban, hogy egy támogatott, más EU-s országba történő utazással megismerkedhessenek más kultúrákkal. Úgy gondoljuk, hogy ez hasznos program lenne minden EU-s ország középiskolásának. A 2 hetes-1 hónapos program során erősödni tudna az EU-s országok közötti kulturális kötelék, a másság, idegenek elfogadása. A diákok kitekintést kapnának a világra, tudatosabbak lennének a saját hazájuk értékeivel kapcsolatban és megismerhetnék egy másik EU-s ország értékeit. Az utazás fókuszja nem elsősorban a nyelvtanulás, hanem a kultúra megismerése, élményszerzés. Másodlagos célként szerepelhet valamilyen szervezett oktatás is.

A megvalósulás 3 szakaszra oszlik.

- előkészítő év: a program bevezetése a diákok számára, saját értékeik tudatosítása, nyelvtudás megerősítése;
- megvalósulás: utazás;
- reflexió: élmények feldolgozása, tapasztalatok megosztása. Beszámoló tartása a saját és következő évfolyam diákjainak.

A megvalósításban nehézségnek találjuk a program jelentős forrásigényét. Mivel fontosnak tartjuk, hogy ne érje negatív megkülönböztetés egyik diákot sem, gondolnunk kell azokra, akik nem tudnák az önrészt finanszírozni.

A pandémiás helyzetre tekintettel valamilyen online formában is el tudjuk képzelni a programot.

A program elindításához szükség van a már jelenleg is működő programok feltérképezésére, megvizsgálására. Jó lépés lehet testvériskola rendszer/ hálózat kiépítése, illetve iskolák, tanárok felkészítése a programba való belépésre.

Részletek

A létező programokhoz képest az a különbség, hogy nincs szükség pályázatra, hanem egy rendszeres és általános, minden diák számára elérhető lehetőség az EU összes országában. Az utazás részben vagy egészében EU anyagi támogatással valósul meg. Hossza minimum 2 hét, maximum 1 hónap (iskolai vagy nyári időszakról is függővé lehet tenni).

A program középiskolások diákokat célozna meg, 10. osztálytól felfelé. Nem kötött tanulmányi eredményhez, de a jelentkezés leadása társulhat valami szintfelméréssel.

Alátámasztó érvek

Erősödik az EU-s országok közötti kulturális kötélek, másság, idegenek elfogadása.

A diákok kitekintés kapnak a világra, tudatosabbak lesznek a saját hazájuk értékeivel kapcsolatban és megismerik egy másik EU-s ország értékeit.

Diákok közötti kapcsolat erősödése.

Nehezítő tényezők

Nagy anyagi erőforrás igénye van és a családi támogatás, anyagi források, hozzáállás, szociális feltételek is sokfélék. Például azokkal mi lesz, akiknek egyáltalán nincsen lehetősége önfinanszírozásra? Lehet-e finanszírozási támogatás megkülönböztetése anyagi háttér alapján, régió alapján? Fontos, hogy a diákok lehetőségei között ne legyen megkülönböztetés.

Milyen szintű nyelvtudás szükséges ahhoz, hogy a programban valaki részt vehessen? Milyen nyelvek? Milyen szerepet kell vállalnia az iskolának? Utazási nehézségek pl: járványok. Lehet-e online formában egy hasonló programot kitalálni, kinyitni az ablakot a világra.

Együttműködések

- Szállás. Családok? Kollégium?
- Vasúttársaságok, ingyenes utak, utazás megszervezése.
- Jelenleg működő programok feltérképezése, megvizsgálása.
- Testvériskola rendszer / hálózat.
- Iskolák, tanárok felkészítése.
- Nyelvi felmérés szükséges.

7. javaslat (támogatottság: 85 %)

A NAGYVÁROSOK KÜLÖN FINANSZÍROZÁSA LEGYEN BIZTOSÍTOTT: NÖVELJÉK A RÉGIÓ BIZOTTSÁGÁNAK SZEREPÉT, NE CSAK TANÁCSADÓ, HANEM DÖNTÉSHOZATALI SZEREPE IS LEGYEN.

Javaslat célja:

Az országok nagyvárosai legyenek az EU nagyvárosai is egyben. Kapcsoljuk össze a városok céljait, érdekeit és finanszírozását közvetlenül az EU-val.

Javaslat részletes leírása:

Az EU-nak minden országban folyamatos jelenlétet kellene biztosítani, hogy az EU-s jogok ne sérüljenek. Kétirányú adatközlés lehetővé tétele a regionális irodák és az EU között. Ehhez az EU saját fenntartású irodákat hozzon létre az egyes nagyvárosokban, ahol állandó jelleggel valós információval szolgálnak az adott országról, ezzel biztosítva az EU alapelvek és szerződések teljesülését. Ennek a felügyeletére a Régiók Bizottsága kapjon hatáskört - a bizottság képviselői feladatkörébe emeljék be a nagyvárosi - EU képviselőket, összekötő szerepet.

Nehézségek:

- A nagyvárosi besorolást az adott tagország méretével arányosan kell meghatározni;
- Meggyőzőbb érvekkel kell felállni a képviselőinknek, hogy célhoz érjen a javaslat;
- Ha kiemeljük a nagyvárosokat, akkor sérülhet a

törekvés, hogy a kisebb, elmaradottabb régiókat támogassa;

- Szimultán nem lehet az elmaradott és a fejlett városokat priorizálni;
- Független államok szerződtek egymással, az előnyök érdekében. Így az államok elsődlegessége a városokkal szemben jelenleg sajnos adott.

Együtműködések:

- Régiók tanácsa, nagyvárosok, Európai Tanács;
- Városok polgármesterei.

8. javaslat (támogatottság: 78 %)

ÁTFOGÓ PROGRAM A HAJLÉKTALANSÁG PROBLÉMÁJÁNAK MEGOLDÁSÁRA. TÁMOGATÁS ÉS IRÁNYELVEK KIDOLGOZÁSA.

Támogatás és irányelvek

Minden emberélet számít. A javaslattal szeretnénk a hajléktalanság problémáját átfogóan feloldani. Ehhez egyrészt szükséges tudni, hogy milyen okok vezetnek odáig, hogy valaki hajléktalanná válik?

Konkrét megoldási javaslatokat más országok megoldásai között találhatunk. Témakörönként mi a következőket láttuk kiemelkedőnek:

- A veszélyeztetett csoportokra megelőzési programot kell kidolgozni pszichológusok, szociális munkások segítségével.
- A megelőzés mellett szükséges egy képzési program kialakítása, ami a hajléktalanokat segíti a munkaerőpiacra történő visszalépésükben. Ez mellesleg hozzájárulna a munkaerőhiány csökkentéséhez is. A programhoz mindenképp szükséges valamilyen kommunikációs kampány, amivel a hajléktalanokat megszólíthatjuk.
- Legfontosabbnak a lakhatás kérdésének megoldását találtuk. Ezzel az üresen álló épületeink is jól hasznosulnának. Úgy gondoljuk, hogy azon hajléktalanoknak is biztosítani kell a lakhatást, akik valamilyen fizikai vagy mentálhigiénés probléma miatt nem tudnak visszatérni a munkaerőpiacra.

Nehézségeket jelenthet a megvalósításban, hogy nagyon sokféle úton válhat valaki hajléktalanná, és ezek nem biztos, hogy mind megelőzhetőek (pl. válás). A hajléktalanmaffia is nehezíti a helyzetet. Jelenleg a szociális munkások bére alacsony, ami létszámhiányt is generál. Annak a kihívását is látjuk, hogy ha valaki minél régebb óta hajléktalan, a visszaintegrációja annál nehezebb lehet. Ráadásul nagy forrásigényű a javaslatunk. Mindezek mellett emberéleteket ment, és a város szempontjából is hozzájárul egy rendezettebb, élhetőbb város képzéséhez.

A javaslatunk ráépül a már meglévő hajléktalanokkal foglalkozó szervezetek munkájára.

Részletek

Az első és legfontosabb probléma, amit meg kell oldani, az a lakhatás kérdése.

Megvizsgálandó, hogy a világon mik a best practices, mely lépések a leghatásosabbak a hajléktalan helyzet kezelésére. Ebből születhetnek a program részletei, irányelvek.

Szintén vizsgálandó, hogy milyen okok miatt lesz valaki hajléktalan? Kik a veszélyeztetett csoportok, mik a veszélyeztetett helyzetek? Ezek felismerésével lehet egy megelőzési programot kidolgozni. Pszichológusok, szociális munkások aktív résztvevői a rehabilitációs programnak.

Képzési program kialakítása, hogy a hajléktalanok a munkaerőpiacra visszaléphessenek.

Kommunikációs kampány a hajléktalanok megszólítására.

Azok számára is biztosítson hosszútávú lakhatási lehetőséget, akik fizikai vagy mentálhigiénés okok miatt nem tudnak a munkaerőpiacra lépni.

A társadalom bevonása, hogy felismerjük, ez a probléma mindenkié.

Alátámasztó érvek

- Emberéleteket ment.
- Tisztább, biztonságosabb, élhetőbb város.
- Üresen álló épületek megőrzése.

- Munkaerőpiacra visszaterelés - munkaerőhiány csökkentése.
- Minden emberélet egyenlő, felzárkózhat, visszatálhat a normális életbe.

Nehézségek

- Válás, haláleset és bankhitelek többségében a helyzet okozói. Nem feltétlenül megelőzhető indokok. Anyagi forrás igénye magas. A szociális munkások fizetései alacsonyok, ami létszámihiányt generál. Magyarországon csak marginálisan foglalkozunk ezzel a témával, nincsen a közérdeklődésben benne.
- Hajléktalan maffia - kirablások, lakáslopások.
- Minél régebb óta hajléktalan valaki, annál nehezebb visszaterelni.
- Kik, hogyan vesznek részt a programban? Kik kapnak lakhatási lehetőséget?
- Közvetlen támogatások nincsenek - csak a kormányon keresztül.

Erőforrások, együttműködések

- Épületállomány - bérlakások, saját szoba a hajléktalanoknak.

- Jelenleg is működő hajléktalan szállók ellenőrzése, biztonságossá tétele.
- Átmeneti otthon/ krízis szálló.
- Munkásszállók intézményét újra visszahozni.
- Egyházak, önkéntesek, pszichológusok, szociális munkások, hajléktalanok foglalkoztatásával foglalkozó szervezetek, társadalom, önkormányzatok, kormányok.

9. javaslat (támogatottság: 78 %)

EURÓPAI SZINTEN EGYSÉGES MÓDSZERTANI ÉS TARTALMI IRÁNYELV KIDOLGOZÁSA A KÖZOKTATÁSI TANTERVEKRE VONATKOZÓLAG.

Az irányelv elemei:

- Modern pedagógiai-módszertani ajánlások, pl.:
  - tantárgyak helyett komplex műveltségi területek;
  - élmény- és tapasztalatalapú, gyerekközpontú;
  - a mennyiség helyett a minőségre fókuszál;
  - megadja a gyerekeknek a választás szabadságát;

- nem a tananyagmennyiség nő, hanem a módszer változik.
- Tantervek és tananyagok harmonizációja:
  - Az EU-ról való egységes ismeretek;
  - Egységes(ebb) tananyagok a "kultúrafüggetlen" tantárgyakban;
  - A nemzeti kultúrákkal szoros kapcsolatban álló tantárgyakban (pl. történelem, irodalom, zene) a közös európai kulturális gyökerek és az egyes tagországok kultúrájának megismerését célzó, mindenhol egységes tudásanyag-rész.
- A közoktatási rendszerek átjárhatóságának elősegítése a tananyag, a színvonal, az értékelési rendszerek harmonizálása révén.

Az irányelv egészüljön ki szakmai anyagokkal, mintatantervekkel, stb., amelyek a tanárképzésnek az átalakítás érdekében szükséges fejlesztéséhez, a tankönyvek létrehozásához, a tantervek átalakításához nyújtanak segítséget.

Előnyök:

- Egymás kultúrájának,

- történelmének megismerése;
- Egységes európai szemlélet, közösségi összetartás;
- A kompetenciaszintek kiegyenlítődése;
- Átjárhatóság;
- Képzettebb munkavállalók.

Hátrányok, buktatók:

- Nagyon eltérő oktatási rendszerek;
- Politikai ellenállás;
- A történelmi ellentétek nehezítik az egységes üzenet megfogalmazását;
- További terhek az eleve túlterhelt gyerekekre;
- Túlterhelt tanárok;
- A tanári bérrendezés a többi munkavállalóval szemben igazságtalan.

Feltételek:

- Elegendő tanár;
- Megfelelően képzett és bérezett tanárok;
- Azonos (tovább)képzési lehetőségek minden országban;
- Hogy az EU maga kitalálja a saját öndefinícióját, amit egy gyerekeknek tanítani lehet.

10. javaslat (támogatottság: 74 %)

AZ ÖNKORMÁNYZATOKNAK KÜLDÖTT EU-S TÁMOGATÁSOK ELLENŐRZÉSE ABBÓL A SZEMPONTBÓL, HOGY VALÓBAN MEGKAPJÁK-E AZ ÖNKORMÁNYZATOK AZ ELKÜLÖNÍTETT FORRÁSOKAT.

Az EU ellenőrizze szorosabban a források beérkezését és felhasználását. A kiutalt források egy része nem érkezik meg a cél önkormányzatokhoz; és a felhasználás néhol pazarló. Az ellenőrzés terjedjen ki önkormányzatra és kormányra egyaránt, és legyen pártállástól független.

A források decentralizáltan legyenek elérhetőek az önkormányzatok számára és legyen lehetőség közvetlen visszacsatolásra az EU részére a források megérkezéséről. Az Európai Régiók Bizottsága ne csak a Helyreállítási Alapra fókuszálva kapjon szerepet, hanem minden, az önkormányzatoknak címzett támogatás megérkezésének ellenőrzésekor.

A források elosztásában az előszűrő szerepet ne végezhesse kormányzati szerv, csak független in-

tézmény (pl. mint korábban a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség).

A nem megfelelő forrás felhasználásnak legyenek valódi következményei. Az OLAF jelenlegi ajánlási jogköre egészüljön ki szankcionálási lehetőséggel, és legyen együttműködési kötelezettség vele. A nemzetközi hivatal mellett jöjjenek létre helyi független ellenőrző szervezetek/ hálózatok is. Az ellenőrzést végző szervek munkájáról legyen könnyen elérhető tájékoztatás.

A pazarló felhasználás megelőzése érdekében fontos lenne tudni, hogy az valóban a közösséget szolgálja-e (pl. lakossági fórumokkal felmérve); mekkora célcsoport életére van hatással, és a megjelölt költségek reálisak-e; stb.

Az ellenőrzés térjen ki arra, hogy a működés és a fenntartás megfelel-e az eredeti célnak; és legyen független, decentralizált, szakmai alapokon működő, valamint differenciált (program mérete, értékhátára, stb. alapján).

11. javaslat (támogatottság: 63 %)

AZ EURÓPAI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS FEDEZETÉNEK KIBŐVÍTÉSE A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSON TÚL.

Az európai társadalombiztosítás fedezetének kibővítése a sürgősségi ellátáson túl, indokolt esetekben orvoslátogatásra is külföldön. Indokolt esetek alatt például a vényköteles gyógyszerek felírását, krónikus betegségben szenvedők akut rosszulléteit és súlyos COVID tünetek előfordulását értjük. A javaslat megvalósulása esetén növekedne az európai esélyegyenlőség, mobilitás és biztonságérzet is.

Előnyei, hogy kórtörténettől függetlenül nagyobb biztonságban tartózkodhatna minden uniós állampolgár külföldön, ahol egyszerűbben juthatna hozzá a szükséges vényköteles gyógyszerekhez, ha egészségügyi állapota megköveteli, és a COVID vírus miatti utazási félelem csökkenne. A javaslat megvalósulásával növekedne az Európai Unión belüli mobilitás és a helyhez nem kötött (digitális nomád) munkavégzést is nagyban támogatná,

anélkül, hogy az állampolgároknak hivatalosan is be kellene jelentkezniük ideiglenes lakhelyeikre. További előny, hogy csökkennének az állampolgárok magán-utasbiztosítási költségei.

Hátrányai, hogy a javaslat megvalósításához szükséges lenne egy közös európai adatbázis létrehozása, amely alapján az ellátást biztosító orvosok el tudnak járni. Ennek különösen nehezen kezelhető pontja az adatkezeléshez szükséges hozzájárulások (GDPR szabályozás), az országonkénti digitalizációs kapacitások és technológiai különbségek. Szintén hátrány, hogy az így keletkező többletköltségek rendezése egy közös alapból kerülnének fedezésre vagy közvetlenül tovább terhelődnének az egyes tagállamok felé. A javaslat további hátránya, hogy vélhetőleg megnövekedne az egészségügyi rendszerben a visszaélések száma is.

12. javaslat (támogatottság: 59 %)

AZ EURÓPAI MINIMÁLBÉR-SZÁMÍTÁS MÓDSZER-TANANÁNAK KIDOLGOZÁSA.

Vezessék be az egységes európai minimálbér-számítás módszertanát. Ennek célja nem a minimálbér összegének egységesítése – hanem az, hogy a minimálbér inflációkövető legyen, megállapítása hasonló módszertan alapján történjen a tagállamokban. Továbbá, hogy a Szociális Jogok Európai Pillérének hatodik, a bérekre vonatkozó cikke alapján biztosítsa a munkavégzők méltányos, tisztességes megélhetést biztosító munkabérhez való jogát.

Előnyei: A javaslat legkiemelkedőbb előnye, hogy növekedne a munkavállalók és az elvégzett munka megbecsülése az Európai Unió teljes területén. A javaslat előnye, hogy csökkenne a munkaerő-elvándorlás, illetve a fejlődő országok életszínvonala közelítené az uniós átlagot. A javaslat hatására Magyarországon belül számottevően csökkenne a létminimum alatt és mélyszegénységben élők száma.

Továbbá, várhatóan növekedne a nyugdíj, javulna a közszolgáltatások színvonala, a közoktatásban és közegészségügyben dolgozók pályaelhagyása is csökkenne. A javaslat további előnye, hogy viszszaesztatná a szürkegazdaságot és csökkentené a munkaerő-elvándorlást is.

Hátrányai: A javaslat hatására várhatóan átrendeződne a munkaerőpiac, amely során elsősorban a nagyvállalatok kerülnének előnyösebb helyzetbe, míg a kis- és mikrovállalkozásokat hátrányosan érintené. További hátrány, hogy Magyarország vonzereje csökkenne a nemzetközi munkáltatók körében. Ezeken felül kérdés, hogy a rövidtávú előnyökön túl hosszútávon milyen hatásai lennének a javaslatnak, például beépülne-e a bérnövekvény a fogyasztói árakba. A javaslat hátránya lehet még, ha a megmaradó adóterhek mellett középtávon meg növekedne a munkanélküliség az országban, hiszen a munkáltatók költségei biztos növekednének.

13. javaslat (támogatottság: 56 %)

AZ EURONEWS LEGYEN ELÉRHETŐ MINDEN ORSZÁG SAJÁT NYELVÉN – NE CSAK A KÖZTÉVÉBŐL KAPJUNK TÁJÉKOZTATÁST AZ EURÓPÁT ÉRINTŐ KÉRDÉSEKRŐL.

Javaslat célja:

Legyen az EuroNews Európa közszolgálati TV-je. Tegyük elérhetővé az EU által finanszírozottan az alap televíziós csomag részeként.

Javaslat részletes leírása:

Az EuroNews csatornát minden tagországban tegyük térítésmentesen elérhetővé az adott tagország anyanyelvén. A sugárzás megkezdése után a nézettségi adatokból egyértelműen követhető lenne, hogy mekkora igény van a csatornára. A köztévé egyoldalú hírközlését ellensúlyozná. Több kommunikációt kellene az EU-nak folytatni az EuroNews hírcsatornával kapcsolatban a jelenben is, hogy az állampolgárok tudjanak róla, és így akár már a jelenben jobban elérhessék a különböző platformokon. Ki kellene terjeszteni a tájékoztatást, ha

több, hazai informátor is szolgáltatna híreket. A híryanagok időtartama nagyon rövid és gyakran ismétlődik, valamint a reklám és híryanag aránya nagyon kedvezőtlen, ezen változtatni lehetne akár tagországi témák, híradás-részletek hozzáadásával. Több kulturális híradásra lenne benne szükség.

Nehézségek:

- Magyarország kormánya nem támogatná;
- Mint minden hírforrás, ez is használható propagandára;
- Vajon hányan néznek TV-t?;
- Nem független, és erre a függetlenségre szükség lenne.

Együttműködések:

- Tagállamok működjenek együtt ennek a létrehozására;
- EU-nak sarkára kell állni. Alkosson olyan jogi kereteket, amiket a tagállamoknak be kell tartania;
- Kormányoknak is együtt kell működniük.

EREDMÉNYEK A SZÁMOK TÜKRÉBEN

A tanácskozás első hétvégéjét követően kiküldött kérdőívben a résztvevők értékelhették a tanácskozás folyamatát. A kérdőívet 23 személy töltötte ki, az eredményeket a következő két táblázatban láthatjuk:

2. táblázat: A résztvevők véleményének megoszlása a Közösségi Gyűlés keretében folytatott tanácskozásról (Mi a véleménye a következő állításokról?)

VÁLTOZÓ	OBS.	MEAN	SD	MIN*	MAX*
A résztvevők teljes hozzáférést kaptak az elérhető információkhoz	23	7.7	2	3	10
A résztvevők mindenféle külső kényszer nélkül vehettek részt	23	9.6	0.9	6	10
A résztvevők hajlandók voltak meghallgatni egymást	23	9	2	2	10
A résztvevők együttérzőek és nyitottak voltak más véleményekre	23	8.8	2	5	10

A kérdőív eredményei alapján megállapíthatjuk, hogy a résztvevők mindenfajta külső kényszer nélkül vettek részt a tanácskozás folyamatában, a résztvevők véleménye nem mutat nagy szórás, vagyis egyetértés mutatkozik közöttük ebben a tekintetben. A résztvevők a tanácskozás során meghallgatták egymást és együttérzőek, nyitottak voltak más véleményekre. Ebből a két szempontból, az átlagos vélemény elégedettséget mutat (9 és 8.8

a 10 pontból) és a válaszadók között szintén egyetértés mutatkozik, bár akadt olyan résztvevő, aki nem volt elégedett. A Konferencia Európa Jövőjéről szóló elérhető információkhoz való hozzáférés már nagyobb szórászt mutatott, az eredmények tükrében akadtak, akik ezzel nem voltak megelégedve, azonban összességében a válaszok átlaga itt is pozitív eredményeket hozott (7.7 pont a 10-ből).

3. táblázat: A résztvevők véleményének megoszlása a Közösségi Gyűlés szervezéséről (Mennyire elégedett a közösségi gyűlés folyamatával?)

VÁLTOZÓ	OBS.	MEAN	SD	MIN*	MAX*
A közösségi gyűlés szervezésének menetével?	23	8	1.6	5	10
A facilitátor csapat munkájával?	23	9.1	1.2	6	10
A közösségi gyűlés szervezői és a résztvevők közötti kommunikációval?	23	8.6	1.6	5	10

A résztvevők kiemelkedően elégedettek voltak a facilitátorok munkájával és elégedettek voltak a résztvevők és a gyűlés szervezői közötti kommunikációval. A válaszok átlagából azt láthatjuk, hogy a résztvevőknek voltak apróbb fenntartásai a közös

ségi gyűlés szervezésének menetével (10 pontból 8-as átlag, ám a válaszok nem mutattak kimagasló szórászt), ami vélhetően a járványhelyzetből adódó kényelmetlenséggel lehet összefüggésben. Összességében a kérdőív eredményei alapján kijelenthető, hogy a deliberációval a résztvevők többségében elégedettek voltak.

A második hétvégén arra is lehetőséget adtunk a résztvevőknek, hogy nyitott kérdésekre válaszolva fejtsék ki észrevételeiket a rendezvényről. Kíváncsiak voltunk arra, miért nem mutatkozott nagy aktivitás a két hétvége között elérhetővé tett online felületen. Arra a kérdésre „Mi segítheti egy következő gyűlésen a résztvevők aktivitását az online felületen?” a résztvevők több javaslatot is megfogalmaztak, ezek: a témák előzetes egyeztetése a résztvevőkkel; a facilitátorok írásos jegyzeteinek megosztása a felületen a résztvevőkkel; lehetőség biztosítása a résztvevőknek arra, hogy a közösségi gyűlésen elhangzó előadásokra témát vethessenek fel; videók, ábrák, prezentációk megosztása a felületen.

EREDMÉNYEK A SZÁMOKON TÚL

A résztvevők szinte egybehangzóan azt mondták el a záráskor, hogy kellemesen csalódtak a gyűlés intézményében. Sokan kiemelték, hogy nem hittek abban, hogy ennyi tenni akaró, kreatív és zöld (fenntarthatóan gondolkodó) állampolgár van Budapesten, és ez motiválja őket abban, hogy a jö-

vőben aktívabban vegyenek részt a közügyekben. Többen mondták, hogy ugyan nekünk magyaroknak még tanulni kell a részvételiséget, ugyanakkor jó volt látni, hogy az emberek hallani akarják egymás véleményét és szeretnék közös megoldásokat találni, szinte „kikívánczik” mindenki a saját nézőpontja, mert nincs erre a mindennapi életben lehetőség. Az egyik résztvevő így nyilatkozott: „A gyűlésen felvállalhatjuk a gondolatainkat, nincs rossz ötlet, mindegyik ér valamit. Megtanultam vitatkozni. Nagyobb rálátásunk lett Budapest szerepére az EU-ban, és mások nézőpontjára.”

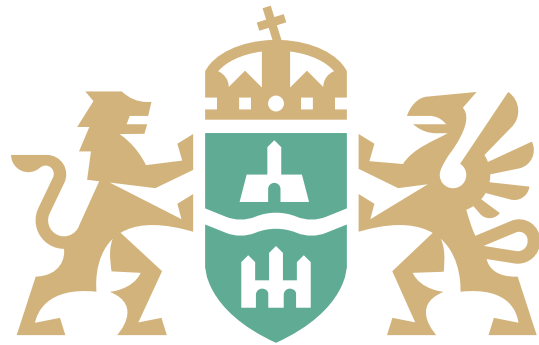
Megjegyezték, hogy érdekes volt egymás hasonlóságaira és különbözőségeire rácsodálkozni és ezek összehangolásával lehet egy élhetőbb, mindenki számára megbecsültebb lakóhelyet kialakítani.

A közösségi gyűlés módszere mindenkinek újdonság volt, de azt gondolták a résztvevők, hogy fontos lesz a szerepe a következő években és minél több embernek meg kell adni a lehetőséget a részvételre.

Külön köszönetet mondtak a Fővárosi Önkormányzatnak, hogy a technikai támogatást megadták azoknak, akiknek erre szüksége volt: mind térben, azzal, hogy az Önkormányzat Ügyfélszolgálati Irodájába bejöhettek, mind szakmailag az önkéntesek számítástechnikai támogatásával. Az idősebb korosztály közül sokan kétkedtek a saját digitális felkészültségükben és örömmel állapították meg, hogy igenis meg lehet tanulni az online részvételt, ha kellően türelmes csoport dolgozik együtt, ami a gyűlés minden résztvevőjére igaz és elmondható.

Az értékelő visszajelzéseken a nagy többség jelezte, hogy szívesen részt venne egy országos Közösségi Gyűlésen a jövőben és ennek témájául a klímaváltozást, az egészségügyet, az oktatást vagy a demokráciát látnák legszívesebben. Elmondhatjuk, hogy a harmadik magyar Közösségi Gyűlés egyértelműen megmutatta az igényt az állampolgárok részéről, hogy részt vegyenek a mindennapi közügyekről szóló diskurzusban és szeretnék ők maguk is aktív javaslattevői lenni a kihívásokra válaszolandó javaslatoknak.

BUDAPEST

